ეკა ჯიმშელაძე

რატომ არ ენდობიან ბანკები... საქმიან ქალებს!

ეკლესია, ბავშვები და სამზარეულო - დიდი ხანი არაა, რაც ქალები გასცდნენ ათასწლეულების განმავლობაში შემოფარგლულ ამ წრეს, საქმიანი ურთიერთობების სადავეების ხელში ჩაგდება მოისურვეს და გარკვეულ წარმატებებსაც მიაღწიეს. საინტერესოა, როგორ შეეგუა ამ მოვლენას მამაკაცი, რომელიც საუკუნეების მანძილზე ფიქრობდა, რომ ქალი მხოლოდ ოჯახში საფუსფუსოდ იყო გაჩენილი? ან როგორ გრძნობს თავს თავად ემანსიპირებული ქალი ახალ ამპლუაში და რა სახის პრობლემებს აწყდება იგი და რაც მთავარია, ხომ არ ეწინააღმდეგება ბიზნესში ქალის ასეთ აქტიურ ჩართვას ეკლესია?

ისტორიულად, ოჯახში შემომტანი მამაკაცი იყო, რაც, უმთავრესად, ოჯახის წევრების გამოკვების აუცილებლობამ განაპირობა. მართალია, საქმიანი ქალების მიზანიც მატერიალური შემოსავალია, მაგრამ მანდილოსნების ბიზნესში ჩართვის არც თუ ისე უმნიშვნელო, ზოგჯერ კი, უმთავრესი მიზეზი საკუთარი შესაძლებლობების რეალიზაციის მძაფრი სურვილი და საკუთარი თავისადმი რწმენის განმტკიცებაა. გულახდილად რომ ვთქვათ, **საქართველოში მცხოვრები ქალების ერთ ნაწილს „კარგ ცხოვრებად“ ჯერ კიდევ „სარფიანი გათხოვება“ წარმოუდგენია.** თუმცა, მანდილოსნების მეორე ნაწილი თვითრეალიზაციამდე ოჯახის შექმნას არ ჩქარობს და მიიჩნევს, რომ წარმატებული და თვითდაჯერებული ქალი ოჯახშიც და საზოგადოებაშიც გაცილებით ღირსეულ ადგილს დაიმკვიდრებს.

თუმცა, თვითრეალიზაცია იქით იყოს და, ბევრ ქალბატონს საკუთარი საქმე გამოუვალმა მდგომარეობამ და თვითგადარჩენის სურვილმა დააწყებინა. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ სწორედ ქართველი ქალის შრომამ და თავდადებამ გადაარჩინა ერი დიდ დეპრესიას და არაერთი ეკონომიკური კრიზისი ასე თუ ისე გადაატანინა ქვეყანას. ეკონომიკური გაჭირვების გამო იძულებით წამოწყებული მცირე ბიზნესი მანდილოსნების გარკვეულმა ნაწილმა შესანიშნავად ააწყო. არაერთხელ მსმენია: ზოგიერთ ქალბატონს მეწარმეობის ისეთი ნიჭი და ალღო აღმოაჩნდა, რომ აღარც კი ახსოვთ დრო, როდესაც თავიანთ უმაღლესი განათლების დამადასტურებელ დიპლომს მისტიროდნენ, თავს უბედურ არსებებად მიიჩნევდნენ და ასკვნიდნენ, რომ ცხოვრებაში არ გაუმართლათ...

ისე, არც თუ ისე დიდი ხნის წინათ საქმიანი და აქტიური ქალბატონი ბევრ ქართველ მამაკაცს აღიზიანებდა. უკანასკნელ პერიოდში კი, ასეთი მამაკაცების რიცხვი შემცირდა და ძლიერი სქესის წარმომადგენლები, საჭიროების შემთხვევაში, ამა თუ იმ ბიზნეს-ლედის სერიოზულ და ანგარიშგასაწევ პარტნიორად აღიარებასაც კი არ ერიდებიან. ექსპერტთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ **მეწარმე ქალები მამაკაცებთან შედარებით გაცილებით კანონმორჩილები არიან, ხელქვეითებზეც უკეთ ზრუნავენ და, ამავე დროს, კრიმინალური სტრუქტურების მხრიდან ნაკლებ ზეწოლას განიცდიან.**

საქართველოში ბიზნესის სფეროში გენდერული ბალანსის საკითხი სულ ახლახან საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციამაც წამოწია. დისკუსიისას ერთ-ერთ ყველაზე პრობლემატურ საკითხად ბანკების მიერ ქალბატონებზე სესხების ნაკლები ენთუზიაზმით გაცემა გამოიკვეთა, **რადგან ბანკები, რატომღაც, უსამართლოდ მიიჩნევენ, რომ ქალებს მამაკაცებთან შედარებით წარმატების მიღწევის ნაკლები შანსი გააჩნიათ.**

ერთ-ერთი კვლევის თანახმად, პრივატიზაციის შედეგად საქართველოში მცხოვრებ ქალთა მხოლოდ 25 პროცენტი ითვლება მესაკუთრედ, ისიც მხოლოდ მცირე საწარმოებისა. ხოლო, მსხვილმასშტაბიან პრივატიზაციაში, რომელიც უცხოელი ინვესტორების მოზიდვით მიმდინარეობს, ქალები იშვიათად ფიგურირებენ. მსხვილი ბიზნესის მფლობელიც მხოლოდ რამდენიმე ქალბატონია. სხვათა შორის, ამ მასალის მომზადებამდე ერთგვარი მინი-გამოკითხვა ჩავატარეთ და რესპონდენტებს (არა საქმიანი წრეების წარმომადგენლებს) ვთხოვეთ, ჩამოეთვალათ მათთვის ცნობილი ბიზნესმენი ქალები. გამოკითხულთა აბსოლუტურმა უმრავლესობამ სამშენებლო

კომპანია **„ცენტრ პოინტის“** ხელმძღვანელი **მაია რჩეულიშვილი** დაასახელა. აღსანიშნავია, რომ რესპონდენტებმა ასევე ერთხმად აღიარეს, რომ მაია რჩეულიშვილი წარმატებული საქმიანი ქალის კლასიკური მაგალითია, ასე რომ, ქართველი ბიზნეს-ლედის ერთგვარი საიმიჯო პორტრეტიც გამოიკვეთა.

მაგრამ, ნუ დაგვავიწყდება, რომ დასაქმებულ ქალბატონს ნაკლებად რჩება დრო ოჯახის წევრების ან, თუნდაც, საკუთარი თავისთვის. მართალია, გაზრდილი შემოსავალი ბავშვისთვის ძიძის დაქირავების ან სილამაზის სალონებსა და სპა-ცენტრებში თავის მოვლის საშუალებას იძლევა, მაგრამ საქმიანი ქალის ცხოვრების რიტმი ძალიან დაძაბულია და, შესაძლოა, სერიოზული სტრესისა და გადაღლის, ხშირად კი მძიმე დეპრესიის მიზეზადაც იქცეს. მაგალითად, სექსოპათოლოგები აცხადებენ, რომ მათ დახმარებისთვის ყველაზე ხშირად სწორედ საქმიანი ქალები მიმართავენ. ბიზნესი ხომ აზარტული თამაშივითაა, რომელიც აგრერიგად იზიდავს ყველას, თუმცა, უზარმაზარ ენერგიას, დროსა და ყურადღებას მოითხოვს. დახარჯულ ენერგიას კი აღდგენა სჭირდება, რისთვისაც ბიზნეს-ლედიმ საკუთარი დასვენება, აქედან გამომდინარე კი, ჯანმრთელობაც, უმნიშვნელოვანეს საქმიან გარიგებასავით აწონილ-დაწონილად უნდა დაგეგმოს. დასვენებული გონებითა და აღდგენილი ძალებით კი კვლავ დაუმტკიცოს მამაკაცებსა და, უპირველესად, საკუთარ თავს, რომ პროფესიონალიზმს სქესი არ გააჩნია...

სალომე ჭელიძე, რესტორან „გორგასლის“ მფლობელი:

– მამის დანატოვარ რესტორანს ვმართავ და საკმაოდ კომფორტულად ვგრძნობ თავს ჩემს ბიზნესში. თუმცა, საქმე ნამდვილად ბევრი მაქვს, რადგან 20 წლის რესტორანი, რომელიც უძველეს ნაგებობაშია განთავსებული, განსაკუთრებით პოპულარული გახდა მას შემდეგ, რაც საქართველოსა და ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტებმა მიხეილ სააკაშვილმა და ჯორჯ ბუშმა სწორედ “გორგასალში” ივახშმეს. მხოლოდ ერთადერთი პრობლემა მაქვს: ძალიან დიდ დროს მართმევს ბიზნესი და ჩემს სამი წლის შვილთან ურთიერთობისთვის საკმარის დროს არ მიტოვებს. რამდენიმე ჩემი მეგობარი გოგონაც თავადაა დაკავებული ბიზნესით და ისინიც დროის ნაკლებობას უჩივიან. მოდუნების უფლება კი ნამდვილად არ მაქვს!.. მამა არაჩვეულებრივად სწორად მართავდა ამ ბიზნესს და მეც მსურს, კარგად გამომივიდეს, შემდეგ კი ჩემს შვილს გადავაბარებ. კონკურენცია ძალიან დიდია, ამიტომ განსაკუთრებული ძალისხმევა მმართებს: თითქმის ყველა სტუმართან თავად მივდივარ და ვეკითხები, ხომ არ აქვთ შენიშვნები, რადგან ზოგჯერ, შეიძლება, ოფიციანტმა ჩემამდე არ მოიტანოს რაიმე ამბავი. სიამაყით მინდა აღვნიშნო, რომ აქამდე ჯერ შენიშვნებით არც ერთ კლიენტს არ მოუმართავს...

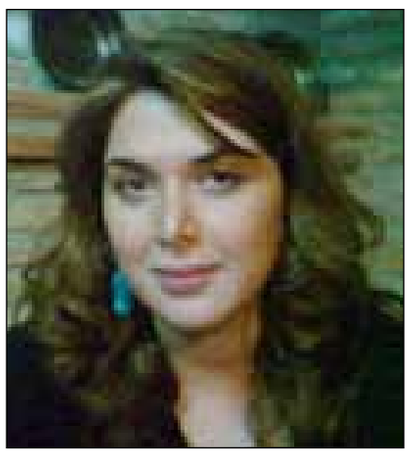

ის, რომ მე ვარ ქალი, საკმაოდ მიადვილებს ურთიერთობას საქმიან პარტნიორებთანაც და კლიენტებთანაც. მით უმეტეს, რომ ჩვენი რესტორნის სტუმრები, უმთავრესად, დიპლომატები, მთავრობისა და პარლამენტის წევრები არიან. საქმიან შეხვედრებზეც უპირატესობას ვგრძნობ: უკეთ მისმენენ. ერთი სიტყვით, ქართველ გოგონებს ბიზნესი არაჩვეულებრივად გამოსდით!

თამარ გორგოძე, კომპანია „რიკო ექსპრესის“ დირექტორი:

– ამ ბოლო დროს დამკვიდრდა ის ტენდენცია, რომ ქალი ნელ-ნელა წამყვან ადგილს იკავებს ბიზნესში. სხვათა შორის, მამაკაცები დიდი სიამოვნებით გვითმობენ ასპარეზს, რა თქმა უნდა, შესაბამისი განათლების, მონდომებისა და შრომისმოყვარეობის საფუძველზე. ხელს კი ჩემი საქმე ნამდვილად არაფერში არ მიშლის, მიუხედავად იმისა, რომ ორი შვილის დედა ვარ. როდესაც ახლობლების ხელშეწყობასა და თანადგომას გრძნობ, ოჯახსაც დაუთმობ სათანადო დროს და კარიერის გაკეთებასაც მოახერხებ! ჩემს ირგვლივაც უამრავი წარმატებული მანდილოსანია, ასე რომ, ნამდვილად გზა გაგვეხსნა!.. ისე, ალბათ, ქართველი მამაკაცის ხასიათის დამსახურებაცაა, რომ ქალებს მეტად გვისმენენ, გვეთანხმებიან და ანგარიშსაც გვიწევენ...

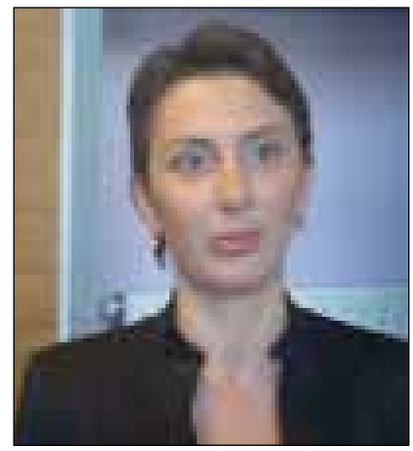

გოგი თოფაძე, ბიზნესმენი:

– ქალების ემანსიპაცია დღეს მისაღებია საქართველოში!.. მე უამრავ ქალს ვიცნობ, რომელიც წარმატებულ ბიზნესს ეწევა: ქართველი ქალი ხომ ყოველთვის აქტიური იყო! დღეს, ჩვენდა სამწუხაროდ, ყველა მისჩერებია ტელევიზორს და ქართველი ქა-

ლების უმეტესი ნაწილი, როგორც მინიმუმი, მარგარეტ ტეტჩერივით ერკვევა პოლიტიკაში. არადა, ნამდვილად აჯობებდა, ასეთი აქტიურობა ბიზნესში გამოეჩინათ, რადგან ქართველი ქალის გონება, მისი ვალდებულებები ოჯახისა და ქვეყნის წინაშე ძალიან მაღალია. საოცრად მსიამოვნებს, როდესაც ვხვდები წარმატებულ ბიზნესმენ ქალბატონებს და ვისურვებდი, რომ მათი რიცხვი გაიზარდოს. არ დაგავიწყდეთ, რომ ქართველი მამაკაცი მანდილოსანს ყოველთვის გამორჩეულად ექცეოდა და ბიზნესშიც ბევრს დაუთმობს. ასე რომ, თავს ნუ იჩაგრავთ! მერწმუნეთ, წარმატებულები იქნებით, თქვენი ქალური თვისებები კი ამაში მხოლოდ დაგეხმარებათ!

მამა გიორგი (სხირტლაძე), წმინდა იოანე ღვთისმეტყველის სახელობის ტაძრის დეკანოზი:

– ღმერთმა ადამიანი შექმნა ქალად და კაცად, თანასწორუფლებიან სულებად. მათ შორის კნინობითი ხარისხი არ არსებობს: უბრალოდ, პირველად კაცი შეიქმნა. ადამის შეცოდების შედეგად ქალსა და კაცს შორის დარღვეული კავშირი ქრისტეს განკაცების შემდეგ ჯვრისწერის საიდუმლოში აღდგა. ამგვარად, ჯვრისწერის შემდეგ, ქალი ემორჩილება მამაკაცს, როგორც უფალს – ისევე, როგორც ეკლესია – უფალს. მართალია, ცოლი ემორჩილება ქმარს და უპირატესი ქმარია, მაგრამ ისინი ერთი ორგანიზმის ორი „მე“ არიან. ამიტომ, ქალს, როგორც საზოგადოების სრულუფლებიან წევრს, იგივე ქრისტიანული ძალისხმევის უფლება აქვს, როგორც მამაკაცს. მანდილოსანსაც ისევე ევალება ღვთის ხატებისა და მსგავსების მიღწევა და თავისი თავისუფალი ნების წაღმა გამოყენება, როგორც ეს ევალება კაცს.

ნებისმიერი საქმიანობა კი, იქნება ეს ბიზნესი, მეცნიერება თუ ხელოვნება, რასაკვირველია, სწორად, ქრისტიანულად გამოყენებისას ღვთის სადიდებლად და სულის საცხონებლად ქალისათვის ისევე უპრიანია, როგორც კაცისათვის.

არ შეიძლება ადამიანების დაყოფა ბიზნესმენ კაცებად და ბიზნესმენ ქალებად. არიან მორწმუნე და ურწმუნო ადამიანები, რომლებიც წაღმა ან უკუღმა, კეთილად თუ ბოროტად იყენებენ ღვთის მიერ ბოძებულ იმ ნიჭებს, რომელიც სულიწმინდამ მათ ნათლობის საიდუმლოს დროს მისცა: 7 ნიჭი (შიში ღვთისა, ღმრთისმსახურება, ძლიერება, ზრახვა, მეცნიერება, გულისხმიერება და სიბრძნე), რომელიც მათ 9 ნაყოფის (სიყვარული, სიხარული, მშვიდობა, სულგრძელობა, სიტკბოება, სიკეთე, სარწმუნოება, მყუდროება და მოთმინება) სახით უნდა გამოიღონ. ნათლობის დროს მიცემული ამ 7 ნიჭის სულიწმინდის 9 ნაყოფად გადაქცევა სავალდებულოა ქალისთვისაც და მამაკაცისთვისაც. არა აქვს მნიშვნელობა, რა სახის ჯვარმტვირთველობას გადის ადამიანი მიწიერ ცხოვრებაში – ბიზნესმენია იგი, პოლიტიკოსი, ხელოვანი, მზარეული, დამლაგებელი, თუ დიასახლისი... მთავარია, რასაც იგი აკეთებს, გააკეთოს თავისი უფლის სადიდებლად და სულის საცხონებლად და სამშობლოს, ოჯახის, მოყვასის სასიკეთოდ, ხოლო თვითონ გახდეს უკეთესი, ვიდრე არის და მიიღოს განღმრთობით ანუ თეოზისის გლობალურ პროცესში მონაწილეობა: **აღასრულოს ღვთის ნება მის ცხოვრებაში, რომლითაც ის ჯვარმტვირთველობას განახორციელებს, შეძლოს თავისუფალი ნების სწორი რეალიზაცია. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია დღეს, როდესაც თანამედროვეობაში ქალის პოზიცია კიდევ უფრო გაძლიერდა და წინა პლანზე გადმოვიდა, სწორედ დღეს ევალება ქრისტიან მანდილოსანს ღვთის მცნებების სწორად განხორციელება თავის ცხოვრებაში, მით უმეტეს, ბიზნესში**. ქრისტიანი და მორწმუნე ადამიანები არა მხოლოდ ბიზნესში, არამედ პოლიტიკაში და ნებისმიერ სხვა, ვითომდა "ბინძურ" სფეროში უფრო საჭიროა. არ არსებობს ბინძური და ცუდი სპეციალობა ქალისათვის ან მამაკაცისათვის, არამედ არსებობს ადამიანი, რომელიც თავისი გაფუჭებულობის ან წესიერების მიხედვით იღებს რეალობას. ასე რომ, ეკლესია სულაც არ ებრძვის და არ ეწინააღმდეგება ქალის აქტიურ ჩართვას ბიზნესში, თუკი მანდილოსანი ამას იყენებს ღვთის სადიდებლად და სულის საცხონებლად და არა მარტო თავისი მესაკუთრული ინსტინქ-

ტების დასაკმაყოფილებლად. პირიქით, წარსულშიც და თანამედროვეობაშიც მდიდარი ქალბატონების ქველმოქმედების უამრავი მაგალითი არსებობს, როდესაც მანდილოსანმა თავისი დედობრივი, ნაზი სულითა და შეგრძნებებით უამრავი სიკეთე გააკეთა იქ, სადაც მამაკაცმა ვერ იგრძნო და ვერ განახორციელა. ეკლესია სიკეთეს ქალშიც აკურთხებს და კაცშიც, თუკი იგი ღვთის სადიდებლად და სულის საცხონებლად იქნება მიმართული.